

Početna Stranica > ... > Novac/novčana Potraživanja > Osiguravanje Imovine Tijekom Sudskog Postupka U Zemljama EU-a > Austria

Osiguravanje imovine tijekom sudskog postupka u zemljama EU-a

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Koje vrste mjera postoje?

Privremene mjere i mjere opreza primjeri su mjera predostrožnosti. U austrijskom pravu postoje sljedeće mjere predostrožnosti:

- mjere za osiguranje dokaza;
- mjere za prisilnu prodaju kolaterala;
- privremene mjere zabrane.

Svim tim mjerama predostrožnosti zajedničko je da stranke ne moraju dokazati svoje navode, već ih samo potkrijepiti *prima facie* dokazima (tj. uvjerljivo ih iznijeti).

Najvažnije su mjere privremene mjere zabrane te su samo one pojašnjene u nastavku.

Privremene mjere zabrane nalozi su suda u obliku rješenja kojima se osigurava buduće izvršenje, uređuju trenutačne okolnosti tijekom određenog razdoblja ili se osigurava privremeno ispunjenje tražbine.

Privremene mjere zabrane dalje se dijele na privremene mjere zabrane radi:

- osiguranja novčane tražbine;
- osiguranja zahtjeva za izvršenje radnje;
- osiguranja prava ili pravnog odnosa.

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

2.1 Postupak

Privremene mjere zabrane izriču se samo na zahtjev. Stranke se nazivaju „tužitelj” i „tuženik”. Za izdavanje privremene mjere zabrane nadležni su sljedeći sudovi:

- za vrijeme postupka koji je već u tijeku: sud istog stupnja pred kojim se vodi postupak
- za vrijeme postupka izvršenja: sud izvršenja;
- prije početka glavnog predmeta u parničnom postupku ili između rasprave i postupka izvršenja: okružni sud (*Bezirksgericht*) na čijem se području opće nadležnosti nalazi tuženik;
- alternativno, sud nadležan za predmet sudske zabrane ili sud na čijem se području nadležnosti nalazi stalno ili privremeno boravište trećeg dužnika ili okružni sud pred kojim se vodi prva rasprava u postupku izvršenja.

Budući da se postupak vodi prema propisima izvršnog prava, u prvostupanjskom postupku nema obveze zastupanja.

Konkretno izvršne radnje, primjerice sudska zapljena, provode se po službenoj dužnosti (provodi ih sudski izvršitelj). Troškove privremene mjere zabrane, čiji iznos ovisi o vrijednosti tražbine koja se osigurava, u pravilu najprije snosi tužitelj. Samo u slučaju uspjeha u glavnoj raspravi, ima pravo na naknadu troškova koja se u pravilu traži u glavnom postupku. Međutim, tuženik ima pravo na naknadu troškova već u fazi odluke o privremenoj mjeri ako bude u njegovu korist.

2.2 Glavni uvjeti

Kako bi osigurala izricanje privremene mjere, oštećena strana mora podnijeti zahtjev u kojem iznosi tvrdnje i *prima facie* dokaze za novčanu tražbinu, nenovčanu tražbinu kojom se traži izvršenje druge radnje ili ostvarivanje spornog prava ili pravnog odnosa, odnosno kojom se tvrdi i dokazuje postojanje rizika.

Za izricanje privremene mjere radi osiguranja novčane tražbine, podnositelj zahtjev mora podastrijeti *prima facie* dokaze o postojanju subjektivnog rizika; tj. *prima facie* dokaze o tome da će tuženik, bez izricanja privremene mjere, poduzeti mjere kako bi onemogućio ili otežao namirenje novčane tražbine.

U slučaju ostalih vrsta privremenih mjera potrebni su samo *prima facie* dokazi o postojanju objektivnog rizika, odnosno da bi bez izricanja privremene mjere postupak ili namirenje tražbine bili onemogućeni ili znatno otežani, prije svega zbog promjene postojeće situacije osobe koja podliježe mjeri zabrane.

U slučaju privremenih mjera radi osiguranja novčanih tražbina i u slučaju ostalih vrsta privremenih mjera, kao *prima facie* dokaz o postojanju rizika dovoljno je dokazati da bi zahtjev trebalo izvršiti u državama u kojima takvo izvršenje nije zajamčeno međunarodnim ugovorima ili pravom EU-a.

3 Predmet i priroda takvih mjera?

3.1 Koja vrsta imovine može podlijezati takvim mjerama?

Sredstva osiguranja novčane tražbine detaljno su navedena u Zakonu o izvršenju. (*Exekutionsordnung*). To su:

- zapljena pokretnina i upravljanje njima;
- zabrana prodaje ili davanja u zalog pokretne materijalne imovine;
- zabrana za treće strana;
- mjere za upravljanje imovinom tuženika;
- zabrana prodaje ili terećenja nekretnina ili prava upisanih u zemljišnim knjigama.

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

Učinci tih mjera razlikuju se s obzirom na osiguranje koje omogućuju. Zapljenom pokretnina i upravljanjem njima te se pokretnine izuzimaju iz neposrednog osobnog utjecaja tuženika. U načelu je i zakonsko raspolaganje zaplijenjenom imovinom kojom se upravlja ništavno. Kako bi se spriječile promjene kojima se umanjuje vrijednost stvari ili prihodi od njih za vrijeme zapljene i upravljanja, zakonom se sudu daje veći prostor za procjenu „nužnih ili korisnih“ mjera. Takve mjere mogu, na primjer, uključivati prodaju zaplijenjenih stvari koje su podložne brzom kvarenju.

Svako je raspolaganje koje nije u skladu sa zabranom prodaje ili davanja u zalog pokretne materijalne ništavno.

Odlukama o sudskoj zabrani za treće strane, koje izdaje sud, tuženiku se zabranjuje svako raspolaganje tražbinama protiv trećih strana i njihova namira. Istovremeno se trećoj strani naređuje da, do daljnjih uputa suda, ne namiruje dug tuženiku niti mu vraća stvari koje mu pripadaju niti poduzima išta što bi onemogućilo ili znatno otežalo provedbu izvršenja u vezi s tražbinom ili stvarima koje duguje ili treba vratiti. Dakle, trećem dužniku može se zabraniti samo izvršenje obveze prema tuženiku odnosno ometanje izvršenja, ali mu se ne može zabraniti plaćanje tužitelju niti ostvarivanje bilo kojeg prava. Treća strana u slučaju nepridržavanja odluke mora nadoknaditi štetu. Zakonom nije izričito uređeno jesu li raspolaganja kojima se krši zabrana ništavna, o čemu ne postoji suglasnost ni među austrijskim pravnim stručnjacima.

Upravljanje nekretninom tuženika preuzima upravitelj kojeg imenuje i nadzire sud.

U zemljišne se knjige upisuje da je dužniku zabranjena prodaja i terećenje nekretnina ili prava upisanih u

zemljišnim knjigama. Nakon toga su mogući dobrovoljno raspolaganje nekretninama ili pravima tuženika te odgovarajući upisi u zemljišnim knjigama, ali imaju ograničen učinak u pogledu tužitelja. Trećoj strani vraćaju se sva prava, uključujući u odnosu na tužitelja, i ona može zatražiti brisanje zabrane samo ako sud pravomoćnom odlukom odbije zahtjev tužitelja ili se privremena mjera zabrane ukine na neki drugi način.

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

Privremena mjera zabrane vrijedi samo određeno razdoblje i može se produžiti na zahtjev tužitelja. Ako se privremena mjera zabrane naloži izvan postupka u glavnom predmetu, sud treba odrediti primjeren rok za obrazloženje osigurane tražbine i za ulaganje tužbe ili zahtjeva za izvršenje. Uplatom iznosa za oslobođenje od obveze tuženik može obustaviti izvršenje mjera i ukinuti već izvršene mjere.

Privremena mjera mora se ukinuti na zahtjev ili po službenoj dužnosti u sljedećim slučajevima:

- rok za obrazloženje je istekao;
- privremena mjera izvršena je u većoj mjeri nego što je bilo potrebno za osiguranje tužitelja;
- više ne postoje okolnosti za privremenu mjeru;
- tuženik je platio dugovani iznos ili dao jamstvo;
- više ne postoji razlog za privremenu mjeru.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

U postupku za izricanje privremene mjere zabrane predviđena su dva pravna lijeka koji nemaju učinak odgode:

- prigovor protiv privremene mjere zabrane: u roku od 14 dana tuženik ili treći dužnik mogu uložiti prigovor ako ih se prije toga nije saslušalo. Novi dokazi mogu se predložiti kako bi se osigurao pravičan postupak. O prigovoru odlučuje prvostupanjski sud nakon zatvorene žalbene rasprave;
- moguća je i žalba poznata kao *Rekurs* protiv odluke u postupku za donošenje privremenih mjera zabrane. Rok za žalbu iznosi 14 dana. Žalbeni postupak je isključivo pisani postupak u kojem nije dopušteno predlaganje novih dokaza. Žalba o pravnom pitanju može se podnijeti na potvrđenu odluku o izricanju privremene mjere zabrane, ali ne i na odluku kojom se odbacuje zahtjev za privremenu mjeru.

Posebna pravila:

Zakonom je predviđeno sljedeće:

- privremeni smještaj za (razvedenog) bračnog druga;
- privremeno uređivanje, korištenje ili osiguranje bračne imovine i bračne uštedevine;
- privremeni smještaj za dijete;
- privremene mjere zaštite od obiteljskog nasilja;
- privremene mjere opće zaštite od nasilja;
- privremene mjere za sprječavanje narušavanja privatnosti;
- mjere za osiguranje smještaja za bračnog druga;
- privremeni najam.

Među tim posebnim pravilima velika se važnost pridaje privremenim mjerama za zaštitu od nasilja. U Austriji postoji vrlo jednostavan, ali učinkovit sustav zaštite od nasilja kojim se omogućuje udaljavanje nasilnog sustanara i izricanje zabrane povratka. Osobi zbog čijeg je nasilnog ponašanja nerazumno očekivati da bi se druga osoba s njom htjela sastajati može se zabraniti i zadržavanje na određenim mjestima te uspostavljanje kontakta. Još je važnije da je tim sustavom predviđena uska suradnja između policije, sudova i interventnih centara za zaštitu od obiteljskog nasilja te, ako je riječ o maloljetnicima, između ustanova za skrb o mladima. U nekim je slučajevima predviđeno zastupanje organizacija za potporu žrtvama.

Redarstvena tijela ovlaštena su osobama koje ugrožavaju tuđe živote, zdravlje ili slobodu odrediti mjeru izгона ili zabrane pristupa u trajanju od najviše dva tjedna. Ako se na sudu uloži zahtjev za izricanje privremene mjere zabrane, mjera se produžuje na najviše četiri tjedna. Policija je također obvezna kontaktirati lokalni interventni centar radi potpore žrtvi nasilja.

Ako je daljnji suživot postao nemoguć zbog fizičkog nasilja, prijetnje nasiljem ili drugog ponašanja osobe koje u velikoj mjeri ugrožava psihičko zdravlje druge osobe, sud na zahtjev druge osobe mora:

- naložiti osobi udaljenje iz stana i neposredne okoline
- te joj zabraniti povratak u stan i neposrednu okolinu, ako stan služi za hitno ispunjavanje tužiteljevih stambenih potreba.

Nadalje, sud osobi koju se udaljuje može zabraniti i zadržavanje na određenim mjestima (npr. ispred stambene zgrade, ispred škole djeteta) i odrediti izbjegavanje susreta i kontaktiranja s tužiteljem zahtjeva, ako to nije u suprotnosti s bitnim interesom tuženika.

U slučaju izricanja privremene mjere zabrane u vezi s glavnim postupkom, kao što su postupak za razvod ili poništaj braka, postupak za podjelu imovine ili postupak za pojašnjavanje prava korištenja stanom, ona je na snazi do donošenja pravomoćne odluke u glavnom predmetu. Privremena mjera zabrane može se izreći neovisno o tome žive li bračni drugovi i dalje zajedno te neovisno o glavnom postupku. Međutim, ako takav postupak nije u tijeku, razdoblje za koje se donosi takva mjera zabrane ne smije biti dulje od šest mjeseci.

Ako su ispunjeni preduvjeti, privremena mjera zabrane bez odgode se izvršava po službenoj dužnosti ili na zahtjev. Pritom tijelo za izvršenje (sudski izvršitelj) mora naložiti tuženiku da se udalji iz stana i oduzeti mu sve ključeve od stana te ih dostaviti sudu. Sud može redarstvenim tijelima dati uputu da za izvršenje privremenih mjera zabrane radi zaštite od nasilja potraže pomoć službenika javnog reda. To je vrlo često u praksi tako da privremene mjere zabrane radi zaštite od nasilja u pravilu ne provodi sudski izvršitelj, već policija.

■ Posljednji put ažurirano: 29/10/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.